

ünleem

Bilimsel Düşünce Kulübünün haftalık gazetesidir

Sayı: 6 4 Aralık 2025

Saraylarınız var kalacak yerimiz yok

Barınma krizi her geçen gün derinleşmeye devam ediyor. Devlet yurtlarının yetersiz kapasitelerinde yer bulamayan öğrenciler, özel yurtların fahiş fiyatları ve asgari ücretin üzerindeki ev kiralari nedeniyle de yaşayacak yer bulmakta zorlanıyor

Türkiye’de üniversite öğrencileri için barınma krizi artık bir “sorun” değil, doğrudan yaşam hakkını tehdit eden bir politik tercihin sonucu. On binlerce öğrenci her yıl üniversite kazandığında ilk olarak üniversite heyecanını değil; barınacak yer bulamamanın kaygısını yaşıyor. Devlet, gençlere güvenli, nitelikli ve ücretsiz barınma hakkını sunmak yerine krizi derinleştiren adımlar atıyor. Devasa saraylar, gösterişli bütçeler, şatafatlı harcamalar için milyarlar bulunabiliyor; ama söz konusu olan öğrencilerin barınma hakkı olduğunda devlet bir anda yoksullaşıyor. Bu çelişki, ülkenin gençlerine nasıl bir gelecek reva görüldüğünün açık göstergesi.

Cemaatler kollanıyor

Kamusal yurt yatırımlarını azaltan devletin bıraktığı boşluk, “vakıf” kılıfıyla faaliyet gösteren cemaat ve tarikat yurtları tarafından dolduruluyor. KYK yurtlarının yetersizliği ve özel yurt ile ev kiralalarının fahiş seviyelere çıkması, öğrencileri bu yapılara mahkûm ediyor. Bu yurtlardan birinde kalmak zorunda

bırakılan ve “Özgür hissetmiyorum, yaşama sevincimi yitirdim, böyle yaşamaya artık katlanamıyorum.” diyerek cemaat yurdunda yaşadığı baskılara dayanamayarak 2022 yılında yaşamına son veren 20 yaşındaki Tıp Fakültesi öğrencisi Enes Kara hala hafızalarımızda. Cemaat yurtları devlet tarafından kollanırken öğrencilerin tek alternatifi olması iktidarın amaçlarının başında geliyor. 2012-2015 arasında bir cemaat yurdunda 45 çocuğun cinsel istismara uğradığı ortaya çıktıktan sonra dönemin Aile Bakanı’nın “Bir kereden bir şey olmaz” sözleri devletin kimin yanında durduğunu kanıtlar nitelikte.

“Devlet çocuğuma 25 gün bakamadı”

KYK yurtlarında ise ihmallere ve kaynak yetersizliği öğrencilere verilen değeri tekrar hatırlatıyor. Aydın Kredi Yurtlar Kurumundaki arızalı asansörün 7. kattan düşmesi sonucu 22 yaşındaki İktisat Fakültesi öğrencisi Zeren Ertaş, 2023 yılında yaşamını yitirdi. Ertaş’ın annesi, “Devlet çocuğuma 25 gün bakamadı.” diyerek Zeren’in yaşam hakkının ihmallere ve denetimsizlik sonucu elinden alındığını vurguladı. Geçtiğimiz eylül ayında 22 yaşındaki hemşirelik bölümü öğrencisi Kasım Bulgan, KYK yurdunda sıcak su olmaması nedeniyle soğuk

suyla duş almak zorunda kaldığı için kalp krizi geçirerek yaşamını yitirdi. Her yıl öğrenciler, denetlenmeyen asansörler, karanlık kampüs yolları, bakım yapılmayan binalar ve güvenlikten yoksun ortamlar nedeniyle yaşamını yitiriyor.

Kimin güvenliği?

İktidar, öğrencilerin barınma koşullarına değil, onları gözetlemeye kaynak ayırıyor. Üniversitelerde personel giderlerinin dörtte biri Özel Güvenlik Birimlerine ayrılırken; aydınlatılmayan yurt yolunda bir öğrenci hayatını kaybedebiliyor. 2025 yılında öğrenciler hâlâ sıcak su bulamazken; yurtlara yüz tanıma sistemleri kuruluyor, öğrenciler fişleniyor, yurt ve burs hakları cezalandırma aracı olarak kullanılabilir. Devletin güvenlik anlayışı, öğrencilerin hayatını değil, kendi politik konforunu koruyor.

Bugün aramızda olabilirlerdi

Kamusal, güvenli, nitelikli barınma koşulları sağlansaydı; Enes, Zeren, Mine, Kasım ve daha onlarca genç bugün hayatta olabilirdi. Bu yüzden hiçbir öğrencinin ölümü, münferit değildir; uygulanan politikalar sonucu işlenmiş cinayettir!

Okulumuz öğrencisi barınamıyor!

Üniversitemizdeki barınma krizinin öğrenciler üzerinde nasıl bir yük yarattığını anlamak için farklı bölümlerden birçok arkadaşımızla konuştuk. Kimi kalacak yer ararken yaşadığı belirsizliği, kimi yüksek kiralara yüzünden eğitim hakkının nasıl tehdit altına girdiğini, kimi ise okula yakın ve güvenli bir barınma imkânı olmadığı için hayatının nasıl daraldığını anlattı. Paylaştıkları deneyimler, barınma meselesinin bireysel bir sorun değil; hepimizin hayatını doğrudan etkileyen yapısal bir problem olduğunu gösteriyor. Bir arkadaşımız okulumuzun yurt olanağı sunmamasından dolayı okulu kazandığına rahatça sevinmek yerine nerede kalacağı için endişe duymaya başladığını söyledi. “Yerleştirme sonucumdan sonra belediye yurtlarını araştırdım, çoğu okula uzaktı. Özel yurtların ücretleri ise çok pahalıydı. Bütçemin yettiği evler ise deprem açısından risk-

liydi ve kötü şartlar sunuyordu. Üniversitemizin bir yurdu olsa bu sorunları yaşamazdım.” Kalacak bir yer bulmakta zorlanan öğrenciler, kötü şartlarda, tehlikeli bölgelerde ve depreme dayanıksız binalarda yaşamak zorunda kalıyor. Okul çevresinde bir yer tutmaya bütçesi yetmeyen öğrencilerin zamanının çoğu da yollarda geçiyor.

“Okulumuz bir yurt sağlasaydı bir işte çalışmak zorunda kalmazdım”

Okulumuzun çevresindeki yüksek kiralara, öğrenciler olarak barınma konusunda sıkıntılar yaşamamıza sebep oluyor. Maddi imkanlara sahip olmayan öğrenciler bu yüzden okulumuzu tercih edemiyorlar, etseler bile eğitimlerinden mahrum kalıyorlar. Okuldan bir arkadaşımız tanık olduklarını şöyle anlattı: “Ben ailemin de katkısıyla barınma ihtiyacımı karşılayabiliyorum ancak benim gibi

finansal güvenlik ağına sahip olmayan arkadaşlarımızın, başarılarına rağmen okulumuzdaki eğitim haklarından mahrum kaldıklarına bizzat şahit oldum.” Eğitimine bir şekilde devam edebilen ama yine de sıkıntı çeken arkadaşlarımız kendi hayatlarından fedakarlıklar yapmak zorunda kaldılar: “Barınmanın maddi yükünü karşılamak önceliğim oldu. Bu noktada ailemden destek aldım, zor süreçlerimde yarı zamanlı işlerde çalıştım. Hayatımın geri kalan alanlarındaki istek ve ihtiyaçlarımı kısmak veya bırakmak durumunda kaldım.” Üniversitemiz öğrencilerine bir yurt imkânı sunsaydı birçok kişi çalışmadan barınma ihtiyacını giderebilir, güvenli ve okula yakın bir yerde yaşama fırsatını elde edebilirdi.

“Her dönem başlangıcı barınma sorununu düşünmekten yoruldum”

Kalacak yer bulma konusunda zorluk çeken öğrenciler olarak bu

konuda endişe duymaktan yorulduk. “Dersler ve okuldaki diğer aktiviteler barınma sorunumuzun yanında önemsiz kalıyor. Okulun bir yurdu olsaydı bu sorunları hiç yaşamazdım, okulda daha çok vakit geçirebilirdim.” Okuldan başka bir arkadaşımız ise yaşadığı endişe durumunu şöyle anlattı: “Her sene barınma sorununu düşünmek, kira artışlarıyla baş etmeye çalışmak beni çok yoruyor. Okul ve dersler, bu maddi gerçeklikler karşısında önemsizleşiyor ve temel ihtiyaçlarımız için hem mental hem fiziksel bir savaş vermek akademik performansımızı da düşürüyor.” KYK ya da özel yurtlarda kalan arkadaşlarımız da yurtların giriş-çıkış saatleri yüzünden kısıtlandıklarını; okulun kampüs içinde veya yakınında bir yurdu olması durumunda daha özgürce sosyalleşebileceklerini, etkinliklere daha sık katılabileceklerini ve böylece okula aidiyet duygusu kazanabileceklerini belirtiyorlar.

Erişilebilir kampüs **HEMEN!**

Okulumuzdaki asansörlerin uzun bir süredir çalışmaması, fiziksel engelli arkadaşlarımızın yalnızca kampüs içinde özgürce hareket etmesini kısıtlamakla kalmıyor; onların öğrencilik hakkını ellerinden alıyor. Türkiye’de engelli bireyler zaten erişilebilir olmayan sokaklarda, toplu taşımada, kamusal ve sosy-

al tüm alanlarda var olma mücadelesi verirken, kendi üniversitemizde de benzer bir duyarsızlıkla karşılaşmaları asla kabul edilemez. 3 Aralık Dünya Engelliler Günü, engelli bireylerin ayrımcılık yaşamaması için sorumluluk almamız gerektiğini vurgularken, engellerin her zaman dışarıdan gözükmeyebileceğini de

bize hatırlatıyor ve ülkemizi her şekilde daha erişilebilir, daha kapsayıcı ve eşitlikçi bir hale getirmemiz gerektiğini gösteriyor. Bizler de okulumuzun her açıdan erişilebilir olmasını ve engelli öğrenci arkadaşlarımızın eşit şartlarda eğitim görebileceği bir ortam sağlanmasını talep ediyoruz.

Yatacak yerimiz yoksa yatacak yeriniz yok

Ülkemizdeki üniversite sayısı son 20 yılda hızla artarken, rejimin barınma politikaları yerinde saydı. Öğrenci sayısı katlanırken KYK kapasitesinin yetersizliği, özel yurtlar ve metalaşmış konut piyasası bu açığı fırsata çevirdi. Böylece binlerce öğrencinin eğitim hakkı, piyasa aktörlerinin ve ihmalkâr kamu yönetiminin insafına bırakıldı.

Gerçek ortada, bedelini gençler ödüyor

“Ölmeye değil okumaya geldik” diyen öğrenciler, karşılarında ekonomik olarak çökmüş ve can güvenliğini tehdit eden bir barınma düzeni buluyor. Gençler fahiş kiralara, kapasitesi yetersiz yurtlara ve denetimsiz barınma alanlarının ölümcül risklerine mahkûm ediliyor. Tarikat yurtlarına mecbur bırakılanlar, barınmak için çalışmak zorunda kalanlar, zehirlenme ve ölüm vakaları... Bunlar tekil olaylar değil; barınma krizinin sürekliliğini gösteriyor. Buna rağmen bakanlıkların “yurt sorunu yok, yurtlarımız tam kapasite işliyor” açıklamaları gerçeği perdelemiyor. İktidarın söylemi, öğrencilerin barınma krizine dair en temel istatistiklerle bile anında çöküyor. Yaklaşık 3,8 milyon öğrencinin yalnızca yüzde 26’sı KYK yurtlarına yerleşebiliyor. Geriye kalan

milyonlar için barınma bir hak değil, piyasanın insafına bırakılmış lüks bir hizmete dönüşüyor. Bu devasa boşluk gençleri ya yüksek ücretli özel yurtlara ya da güvensiz evlere itiyor. Özel yurtların kapasite yerine fiyat artırarak büyümesi de krizi derinleştiriyor.

Barınmak için çalışmak, çalışırken okumak

Krizin en sert hissedildiği şehir İstanbul. 800 bini aşkın öğrencinin yalnızca yüzde 8’i KYK yurduna girebiliyor; yani her 10 öğrenciden biri bile yurda yerleşemiyor. İzmir’de 173 bin öğrenciye karşı 36 bin, Ankara’da 315 bin öğrenciye karşı yalnızca 45 bin kişilik KYK kapasitesi var. Üstelik burs ve kredilerin 3 bin lira ile sınırlı olması ulaşım ve yemek masrafını bile karşılamıyor. Bu kapasite yetersizliği

ve sosyal desteklerin düşüklüğü ekonomik olarak yıkıcı. Özel yurt ücretleri 11 bin ile 70 bin lira arasında değişiyor. Üç öğrencinin birlikte ev tuttuğu senaryoda bile kişi başı maliyet ortalama 12 bin liraya dayanıyor. Asgari ücret 22 bin, emekli maaşı 17-18 bin iken çocukların başka şehirde üniversiteye gitmesi giderek imkânsızlaşıyor. Bu koşullar birçok öğrenciyi eğitimle birlikte tam zamanlı çalışmaya itiyor.

Ekonomik krizin yanında fiziki koşullar da alarm veriyor. KYK yurtları “kapasite artırıyoruz” denilerek odalara eklenen ranzalarla 14-15 kişilik koşullara dönüşüyor. Öğrenciler kimi zaman inşaatı bitmemiş, şantiye elektriğiyle çalışan binalara yerleştiriliyor. Hijyen eksikliği, sıcak su kesintileri, altyapı sorunları ve güvenlik zaafiyetleri öğren-

cilerin sağlığını tehdit ediyor. Ekonomik yükü aşanlar için bile sorun bitmiyor: Ev sahipleri çoğu zaman “öğrenci profili” kiracıları kabul etmiyor. Barınma sorunları öğrencilerin akademik başarısını düşürüyor, sosyal uyumunu ve ruh sağlığını zedeliyor. Yurt bulamayan veya maliyeti karşılayamayan binlerce genç kayıt donduruyor; kimisi memleketine dönüyor; kimisi kent çeperlerinde yaşam standartları düşük, güvenliksiz evlere taşınıyor. Bugün karşı karşıya olunan yalnızca bir kapasite krizi değil, gençlerin eğitim ve yaşam hakkını elinden alan politik bir tercih. Bizleri ya dışarıda fahiş fiyatlarla yoksulluğa ya da içeride güvensiz binalarda ölüme mahkûm eden bu düzeni reddediyoruz. Nitelikli, ücretsiz ve güvenli barınma bir ayrıcalık değil, en temel haktır.

Katliam yasasına dur diyoruz!

AKP ve MHP milletvekillerinin güle oynaya meclisten geçirdiği Katliam Yasası yürürlüğe girdiği 2 Ağustos 2024'ten bu yana "uyutma" adı altında hayvan katliamını meşrulaştırmakla kalmadı, aynı zamanda binlerce canlıyı hayattan kopardı. Altındağ, Gebze, Mamak, Mersin, Suruç, Niğde, Ümraniye ve kamuoyundan gizlenen daha birçok belediye barınağında çok sayıda kedi ve köpek ilaç verilerek canice telef edildi.

İşkenceci zihniyetin ortağı yargı sistemi yetkilileri cezasız bırakırken katil belediyeler yaptıklarından utanmak yerine delilleri medyaya servis edenler hakkında suç duyurusunda bulundu.

2004 yılında yürürlüğe giren Hayvanları Koruma Kanunu'na göre bakıma ihtiyacı olan ya da kısırlaştırılması gereken sokak hayvanları, tedavisi tamamlandıktan sonra alındığı sokağa geri bırakılması gerekiyordu. Sokaktaki hayvanları tedavi ya da kısırlaştırma amacı olmaksızın toplayıp yerinden etmek kanunen yasaktı. Yasa, belediyelere hem bakımevi açma hem de hayvanları toplayarak düzenli kısırlaştırma yapma sorumluluğu vermişti, fakat belediyelerin

Valiliğin kararının "yaşam hakkının ihlali" olduğunu savunan hayvan hakları savunucuları genelgeye tepki gösterdi.

çoğu bu görevi yerine getirmedi. 20 yıl sonra Katliam Yasasıyla birlikte "topla, aşıl ve kısırlaştır, yerine bırak" metodu yürürlükten kaldırıldı. Meclis'ten geçen yasa, sokaktaki tüm köpekleri toplatarak sahiplendirilinceye kadar barınaklardaki ölüm koşullarına mahkum etti. Geçtiğimiz günlerde ise valilik, haşere ve kemirgen popülasyonundaki artışın çevresel kirliliğe yol açtığı iddiasıyla yayımladığı genelge kapsamında, sağlık ve eğitim kurumları, havalimanları, ibadethaneler,

park ve bahçeler, yol kenarları ile çocuk oyun alanlarında sokakta yaşayan köpeklerin beslenmesine müdahale edilmesini istedi. Bu karar, sokaktaki hayvanların yaşam hakkına açıkça ket vururken hayvan katliamını ve işkencesini yasal hale getirdi. Katliam yasasıyla hayvanların yaşamlarına göz dikilmişken şimdi de besleme yasaklanarak canlıların en temel hakkı olan beslenme engelleniyor.

"Amacımız sahiplendirme" diyerek yasaı savunanlar, bugün evlerimizdeki hayvanlara müdahale etmeye, sokaktaki

kedileri ve köpekleri beslemeyi engellemeye çalışıyor, barınaktan hayvan sahiplenmeyi neredeyse imkansız hâle getiriyor. Yasayla birlikte toplu katliamların önü açılırken hayvanları üretenler ve satanlar son sürat "ticaretlerine" devam ediyor. Halihazırda hayvanlar, kapitalist sistemin çarklarında katlediliyor.

Güdülen her türcü politika, katliam yasasına meşru zemin oluşturmak için ortaya atılan iddialarla nefreti yönlendiriyor ve körüklüyor. Oysa suçlu olan hayvanlar değil onları hedef haline getiren, yok sayan ve tehdit eden sistemdir. Hayvanların doğru yaşam haklarına uzanan hiçbir el masum değildir. Tüm canlılar için yaşanabilir bir dünya isteğimizi vurguluyoruz. Hayvana, doğaya, insana, yeryüzüne özgürlük!

Biliyoruz ki; yaşam, sokaklar, kampüslerimiz hiçbir zaman salt insan varlığından ibaret olmadı. Okulumuzda barınan hayvanlar da bizler de bulduğumuz kamusal alanın ayrılmaz birer parçasıyız. Hayvanların sağlıklı yaşama haklarını vurgularken okulumuzdaki kedilerimizi unutmuyor, Sokak Hayvanlarını Koruma Kulübünün veteriner borçlarına hepimizi desteğe çağırıyoruz.

Biz kimiz?

Bilimsel Düşünce Kulübü, bilimi yalnızca laboratuvarlara hapsedemeyen; yöntemi, eleştirel aklını ve toplumsal etkisini merkeze alan bir buluşma zemindir. Siyasetten ekonomiye, kültürden kampüs yaşamına kadar her alanda soru sormayı, tartışmayı, kanıtı ve kamusalı savunuyoruz. Dogmaya, otosansüre ve akademinin dar koridorlarına sığmayan, özerk ve çoğulcu bir üniversite iklimi için yan yana geliyoruz.

Bu bağlamda kulübün üretim alanı olan *ünlem*, gençlerin yaşadığı sorunları ele alan, güncel politik gelişmeleri tartışan ve birikimlerini sunabilecekleri bir dergidir.

Etkinliklerimizi buradan veya sosyal medya hesaplarımızdan takip edebilir, bizimle tartışabilir ve *ünlem*'de yazabilirsiniz.

Gelecek etkinliklerimizden haberdar olmak için QR'ı okutabilirsiniz.